

خودش برگردانده می‌شود. برای طرح اشتغال فراگیر ۸ بانک به عنوان بانک عامل وجود دارد که هر کدام سهمیه‌ای مشخص برای تسهیلات این طرح دارند.

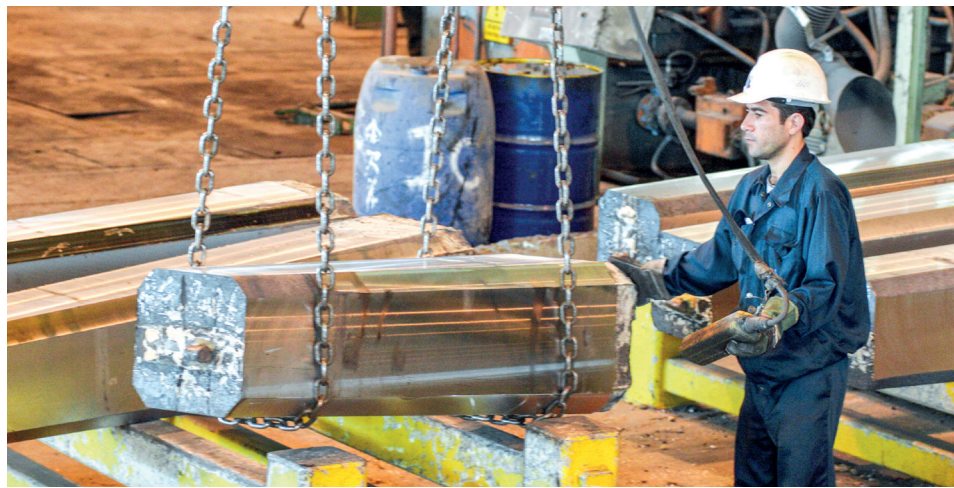
■ کارمزد و سود بانکی این وام‌ها چقدر در نظر گرفته شده است؟

بهره بانکی تسهیلات طرح اشتغال فراگیر ۱۸ درصد، اما در طرح اشتغال روستایی کمتر و در حد ۶ درصد است. البته این کارمزد برای روستاهایی که در مناطق مرزی یا عشایری هستند ۴ درصد و برای متقاضیان شهرهای کم‌برخورد و کوچک با کمتر از ۱۰ هزار نفر جمعیت، ۱۰ درصد محاسبه شده است. مبلغ کل اعتبار طرح اشتغال روستایی حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان برای کل کشور بود که نصف آن از محل درآمدهای عمومی و فروش نفت و نصف دیگر از منابع ۴ بانک عامل تامین شده و با درصد سود کم بانکی در اختیار متقاضیان دارای طرح‌های تولیدی که می‌خواهند در روستاها سرمایه‌گذاری کنند، قرار می‌گیرد.

■ استقبال از این طرح‌ها تا به حال چطور بود؟

چون منابع اعتباری طرح اشتغال روستایی کم‌بهره است، بیشتر مورد استقبال قرار گرفته و ما، هم در شهرستان‌ها و هم در مرکز استان کمیته‌های فنی را فعال و به دستگاه‌ها ابلاغ کرده‌ایم تا متقاضیان دارای طرح را که نیازمند تسهیلات مالی برای سرمایه‌گذاری در روستاها هستند، معرفی کنند تا بتوانیم آن‌ها را پوشش دهیم. از این ۱۲ هزار میلیارد تومان تسهیلات، حدود ۳۰۲ میلیارد تومان سهم استان آذربایجان شرقی بود که توزیع شد. کارهای اداری و مکاتبات این طرح از ابتدای سال قبل و شروع آن از بهمن ماه سال گذشته بود که طی چهار ماه اول اجرای طرح، نزدیک به ۱۲ هزار نفر در استان برای دریافت تسهیلات ثبت‌نام کردند. از این تعداد حدود ۲ هزار و ۳۰۰ طرح، واجد شرایط شناسایی شدند که از طریق کمیته‌های فنی به بانک‌های عامل معرفی شده‌اند. این ۲ هزار و ۳۰۰ طرح، حدود ۲۱۱ میلیارد تومان هزینه دارد که به بانک‌ها معرفی شده‌اند.

■ در کنار ایجاد اشتغال جدید، یکی از نیازهای عمده بازار اشتغال، اتخاذ تدابیر مناسب برای حفظ و پایداری اشتغال است که سازمان تامین اجتماعی به عنوان یک سازمان بیمه‌گر اجتماعی در پایداری مشاغل و صیانت از نیروهای مولد در برابر ریسک‌های مختلف، نقش عمده‌ای دارد. در استان آذربایجان شرقی، عملکرد سازمان تامین اجتماعی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ سازمان تامین در این استان، بسیار خوب عمل کرده و من عملکرد آن را فوق‌العاده می‌دانم. انصافاً اقدامات بسیار خوبی از دو جهت انجام گرفته است: یکی اینکه رضایت اجتماعی در بین بیمه‌شدگان ایجاد کرده و دیگری اینکه از جهت برخوردهای اجتماعی و تکریم ارباب‌رجوع در بین دستگاه‌های دولتی و نیمه‌دولتی و عمومی بی‌بدیل بوده است. راه‌اندازی کارگزاری‌های رسمی تامین اجتماعی در کنار شعب هم از اقدامات مثبتی است که خدمات بسیار ارزشمندی به بیمه‌شدگان و کارفرمایان ارائه می‌کنند. همچنین اقدامات مناسبی در رابطه با اتوماسیون فرایندهای اداری انجام شده و کارهایی مانند ارسال لیست و پرداخت حق بیمه، اعلام سوابق بیمه‌ای افراد، بازرسی‌های بیمه‌ای، ابلاغ‌ها و ... به استفاده از فناوری‌های نوین و به شکل الکترونیکی و غیر حضوری انجام می‌شود. کمتر سراغ دارم که کارگر یا کارفرمایی از تامین اجتماعی استان به اداره کل کار استان گلایه‌ای مطرح کرده باشد.

میراحد حسینی، مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی آذربایجان شرقی:

۷ هزار کارگاه، بهسازی و از شمول مشاغل زیان‌آور خارج شدند

میراحد حسینی، مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی آذربایجان شرقی پیش‌بینی می‌کند با برنامه‌ریزی و نظارت درست بر اجرای طرح‌هایی مانند طرح اشتغال فراگیر، طرح اشتغال روستایی، طرح کارورزی، طرح مهارت‌آموزی، بسته رونق تولید و طرح بازسازی و نوسازی صنایع، در سال جاری حدود ۵۰ هزار فرصت شغلی در سطح این استان ایجاد خواهد شد. وی در گفت‌وگو با ویژه‌نامه استانی آتی‌نو، به طرح‌های اشتغالزایی متنوعی که به تازگی در این استان در حال پیگیری است، اشاره می‌کند و معتقد است با اجرای مناسب این طرح‌ها و نظارت دقیق بر هزینه‌کرد منابع آن می‌توان به تقلیل مشکلات در حوزه اشتغال و رفع مشکلات صنایع و بخش‌های اقتصادی مختلف استان، امید فراوان داشت. وی همچنین از همراهی و همکاری تامین اجتماعی استان در اجرای دقیق و جدی قانون بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور قدردانی و اعلام کرد با بهسازی شرایط محیط کار، بالغ بر ۷ هزار کارگاه در این استان از شمول قانون مشاغل سخت و زیان‌آور خارج شده‌اند.

استان آذربایجان شرقی حدود ۸۸۰ میلیارد تومان سهم داشت که این اعتبار بین واحدهای تولیدی تا حدودی توزیع شد، به این صورت که واحدهای تولیدی متقاضی در قالب سرمایه در گردش درخواست کردند از این منابع استفاده کنند و بخشی از مشکلات خود را به این شکل حل کردند. حداقل کمکی که این طرح به اقتصاد استان کرد، تثبیت و حفظ فرصت‌های شغلی موجود بود. البته ما هم انتظار نداشتیم از این منبع، اشتغال جدیدی ایجاد شود، چون اهداف بسته رونق اقتصادی، بیشتر این بود که تولید را رونق دهد و به دنبال آن، اشتغال هم حفظ شود. با این حال، تاثیر کمی بر روی اشتغال داشت. طبق آماري که خانه صنعت و معدن استان در اختیار ما قرار داده حدود ۳ هزار فرصت شغلی جدید از محل این طرح ایجاد شده است. در کل کشور مبلغ ۱۰ هزار میلیارد تومان هم بابت بسته نوسازی و بازسازی صنایع برای کارخانه‌هایی که ماشین‌آلات آنها کهنه و فرسوده شده و نیاز به تعمیر یا به‌روزرسانی در آنها وجود دارد، اختصاص داده شده که از این محل هم برای استان ما حدود ۴۴۰ میلیارد تومان تخصیص یافت. این اعتبارات بین صاحبان صنایع، حسب درخواست خودشان توزیع شد که در انتقال تکنولوژی‌های جدید، اصلاح ساختار، بازسازی ماشین‌آلات فرسوده و حفظ سطح تولید، تاثیر خوب و مثبتی داشت اما متأسفانه در ایجاد اشتغال جدید چندان نقشی نداشت و موفق نبود.

■ غیر از توزیع این اعتبارات، چه طرح‌های اشتغالزایی دیگری در استان اجرا شد؟

در کنار بسته رونق اقتصادی و بسته نوسازی و بازسازی صنایع، دو طرح دیگر هم وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ارائه کرد با عنوان «طرح اشتغال فراگیر» و «طرح اشتغال روستایی» که هدف این دو طرح، ایجاد اشتغال جدید است. از محل طرح اول حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان در سطح کشور از طریق منابع مالی بانک‌ها اختصاص داده شد که متقاضیان دارای طرح‌های تولیدی که واجد شرایط هستند بتوانند از این منابع استفاده کنند. هدف این طرح، ایجاد فرصت‌های اشتغال جدید بود و به خاطر همین تا ۷ درصد یارانه برای آن در نظر گرفته شد. یعنی وقتی واحدی تولیدی ظرف دو سال یا کمتر به بهره‌برداری رسید و اشتغال مناسبی ایجاد کرد، تا ۷ درصد از مبلغ دریافت شده، به عنوان «یارانه تولید» به شکل بلاعوض به

■ وضعیت اشتغال و فضای کسب‌وکار در استان چگونه است؟ مسائل اشتغال در استان آذربایجان شرقی جدای از مسائل کلان حوزه اشتغال در کل کشور نیست و متاثر از سیاست‌های اتخاذ شده در این حوزه است. هر تصمیمی که در بخش اقتصادی کشور، مثلاً در حوزه ارز، ثبت‌سفارش برای تهیه مواد اولیه و غیره گرفته می‌شود، بر عملکرد واحدهای تولیدی این استان نیز موثر است. از طرف دیگر، طبیعتاً اموری مانند افزایش نرخ ارز بر قیمت تمام‌شده کالا هم تاثیر دارد و ممکن است به تعدیل نیرو یا تعطیلی واحدهای تجاری و کارگاه‌ها در این استان هم منجر شود. وقتی وضعیت اشتغال در استان آذربایجان شرقی را با استفاده از شاخص‌های عملکردی تامین اجتماعی استان به‌ویژه تعداد بیمه‌شدگان بیمه‌پرداز بررسی کنیم، می‌بینیم طی دو سال اخیر چندان تغییری در این زمینه به وجود نیامده است. با مقایسه سال ۹۶ با سال ۹۵ مشخص می‌شود مجموع تعداد بیمه‌شدگان اصلی تامین اجتماعی ۵ هزار نفر افزایش داشته که رقم خیلی کمی است، در صورتی که در سال‌های قبل از آن، این شاخص به طور متوسط هر سال حدود ۲۰ هزار نفر افزایش می‌یافت. افزایش این ۵ هزار نفر بیمه‌شده اصلی هم ناشی از تخصیص اعتبارات و تسهیلاتی بوده که از محل اشتغال فراگیر، اشتغال روستایی، بسته رونق تولید و بسته بازسازی و نوسازی صنایع به فعالان اقتصادی استان تخصیص یافته و گرنه در شش ماهه اول سال گذشته بر اساس آمار سازمان تامین اجتماعی، وضعیت بسیار نگران‌کننده بود. یعنی نه تنها تعداد بیمه‌پردازان افزایشی نداشت بلکه کاهش هم یافته بود. طبیعتاً هر چه تعداد بیمه‌شدگان بیمه‌پرداز به تامین اجتماعی بیشتر باشد، این سازمان می‌تواند منابع بیشتری برای ارائه خدمات داشته و نقش موثرتری در حمایت از نیروهای مولد ایفا کند. مشکل هنگامی خودنمایی می‌کند که وصول حق بیمه کاهش پیدا کند که به دنبال آن، این سازمان هم دچار مشکل خواهد شد.

■ به تخصیص اعتبارات و تسهیلات در استان با هدف اشتغالزایی اشاره کردید. چه طرح‌هایی در این خصوص اجرا شده است؟

دولت بر مبنای سیاست‌های خود، در اواخر سال گذشته بسته رونق اقتصادی را که شامل اعتباری حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان بود، در سطح کشور به این امر اختصاص داد. از محل این منابع اعتباری،

پیش‌بینی می‌شود در سال جاری در استان آذربایجان شرقی حدود ۵۰ هزار فرصت شغلی جدید در قالب طرح اشتغال فراگیر، طرح اشتغال روستایی، طرح کارورزی، طرح مهارت‌آموزی، بسته رونق تولید و طرح بازسازی و نوسازی صنایع ایجاد شود